

Projekt

z dnia 8 lutego 2021 r.
Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ KONSTANCIN-JEZIORNA**

z dnia 8 lutego 2021 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Konstancin-Jeziorna na lata
2021-2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.) Rada Miejska uchwała co następuje:

§ 1. Uchwała Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Konstancin-Jeziorna na lata 2021-2023 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza Burmistrzowi Gminy Konstancin-Jeziorna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Michał Rosa
Rosa
adwokat

*Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej Konstancin-Jeziorna
z dnia*

**Gminny Program Wspierania Rodziny
w Gminie Konstancin-Jeziorna
na lata 2021-2023**

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
1. UWARUNKOWANIA PRAWNE REALIZACJI PROGRAMU.....	4
2. DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY I DZIECKA W GMINIE.....	5
2.1. ADRESACI PROGRAMU.....	5
2.2. CHARAKTERYSTYKA GMINY	5
2.2.1. DANE OGÓLNE.....	5
2.2.2. DEMOGRAFIA	6
2.2.3. INFRASTRUKTURA MIESZKANIOWA	7
2.2.4. SYTUACJA NA RYNKU PRACY	8
2.3. ZASOBY WSPIERAJĄCE RODZINĘ I DZIECKO	9
2.3.1. JEDNOSTKI WSPARCIA Z TERENU GMINY.....	9
2.3.2. JEDNOSTKI WSPARCIA SPOZA GMINY	19
3. PROJEKTOWANE DZIAŁANIA PROGRAMOWE	20
3.1. CEL GŁÓWNY PROGRAMU	20
3.2. CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA.....	21
4. REALIZACJA PROGRAMU.....	32
4.1. KOORDYNATOR, PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE I PARTNERZY.	32
4.2. FINANSOWANIE	32
4.3. MONITORING, EWALUACJA, SPRAWOZDAWCZOŚĆ	32

WPROWADZENIE

Rodzina pełni szereg funkcji mających na celu zaspokajanie potrzeb swoich członków. Przede wszystkim warunkuje prawidłowy rozwój biologiczny i psychospołeczny dziecka. Jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji dzieci, kształtowanie ich osobowości oraz przygotowanie do przyszłych ról społecznych. Rodzina oddziałuje na dziecko poprzez określony i swoisty układ stosunków społecznych, na których podłożu dziecko przyswaja sobie określone wartości i wzory osobowe.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Do zjawisk patologicznych zalicza się: alkoholizm, narkomanię, przestępczość oraz przemoc w rodzinie. Są one najczęstszą przyczyną niedostosowania społecznego dzieci.

Stworzenie lokalnego systemu wspierania rodziny daje możliwość świadczenia komplementarnego wsparcia rodzinom, które stają się bezradne i marginalizowane. W systemie takim ważne jest, by prowadzone działania oprzeć na przekonaniu, że naturalnym i koniecznym środowiskiem wychowania dziecka jest rodzina. W pierwszej kolejności system ten powinien być nastawiony na pomoc w rozwiązywaniu życiowych problemów rodziny, zanim nastąpi rozkład więzi rodzinnych oraz zaistnieją okoliczności zmuszające do rozłączenia rodziny. Należy przy tym pamiętać, iż efektywna praca z rodziną musi być stała, intensywna i dotyczyć jej ważnych problemów.

Niniejszy Program Wspierania Rodziny w Gminie Konstancin-Jeziorna został opracowany w Ośrodku Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie. Jest on zgodny z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 821 ze zm.), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny”. Program został opracowany na lata 2021-2023, a w ramach diagnozy analizie poddano dane z lat 2017-2019.

1. UWARUNKOWANIA PRAWNE REALIZACJI PROGRAMU

Program Wspierania Rodziny w Gminie Konstancin-Jeziorna na lata 2021-2023 będzie realizowany m.in. w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 821 ze zm.);
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876);
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 111);
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 808 ze zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 218 ze zm.);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2277);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.);
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 326 ze zm.);
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1297);
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1390 ze zm.);
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2407);
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1329);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1057);

2. DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY I DZIECKA W GMINIE

Diagnoza sytuacji rodziny i dziecka w gminie Konstancin-Jeziorna została oparta na badaniu źródeł zastanych pozyskanych z instytucji i organizacji działających w gminie, bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców.

2.1. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu Wspierania Rodziny w Gminie Konstancin-Jeziorna na lata 2021-2023 są rodziny zamieszkujące teren gminy, w szczególności rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym oraz rodziny wymagające wsparcia ze strony profesjonalnych służb społecznych.

Program kierowany jest głównie do: rodzin niepełnych, rodzin wielodzietnych, rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym, małoletnich matek, rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzin przeżywających trudności związane ze stanem zdrowia dziecka.

2.2. CHARAKTERYSTYKA GMINY

2.2.1. DANE OGÓLNE

Konstancin-Jeziorna to gmina miejsko-wiejska położona w powiecie piaseczyńskim w województwie mazowieckim. Zajmuje obszar 78,63 km², co stanowi 12,7% powierzchni powiatu. Graniczy z gminami: Góra Kalwaria, Józefów, Karczew, Otwock, Piaseczno i Warszawa.

Na strukturę administracyjną gminy Konstancin-Jeziorna składają się miasto Konstancin-Jeziorna (osiedla: Grapa, Mirków) oraz 23 sołectwa: Bielawa, Borowina, Cieciszew, Ciszycza, Czarnów, Czernidła, Dębówka, Gassy, Habdzin, Kawęczyn, Kawęczynek, Kępa Oborska, Kępa Okrzewska, Kierszek, Łęg, Obory, Obórki, Okrzeszyn, Opacz, Parcela, Piaski, Słomczyn i Turowice.

Gmina Konstancin-Jeziorna leży na Równinie Mazowieckiej nad rzeką Jeziorką w otoczeniu kompleksu lasów Chojnowsko-Słomczyńskich i Lasu Kabackiego, niespełna 20 km od centrum Warszawy i około 16 km od Portu Lotniczego im. Fryderyka Chopina. Mimo położenia w bezpośredniej bliskości stolicy rejon ten zachował swój naturalny, uzdrowiskowy charakter.

2.2.2. DEMOGRAFIA

Na koniec 2019 r. gmina liczyła 23 931 osób, w tym 12 655 kobiet, które stanowiły 52,8% ogółu ludności. Dane charakteryzujące sytuację demograficzną gminy przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 1. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	4 705	4 669	4 569
udział w liczbie mieszkańców	19,53%	19,43%	19,09%
liczba osób w wieku produkcyjnym	14 297	14 085	13 902
udział w liczbie mieszkańców	59,33%	58,63%	58,09%
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	5 094	5 270	5 460
udział w liczbie mieszkańców	21,14%	21,94%	23,00%
liczba mieszkańców ogółem	24 096	24 024	23 931

Dane Urzędu Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna.

Tabela 2. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba urodzeń	201	177	192
liczba zgonów	268	282	256
przyrost naturalny	-67	-105	-64

Dane Urzędu Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna.

Tabela 3. Ruch migracyjny ludności w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
zameldowania spoza gminy	694	372	815
wymeldowania poza gminę	817	839	881
saldo migracji ogółem	-123	-467	-66

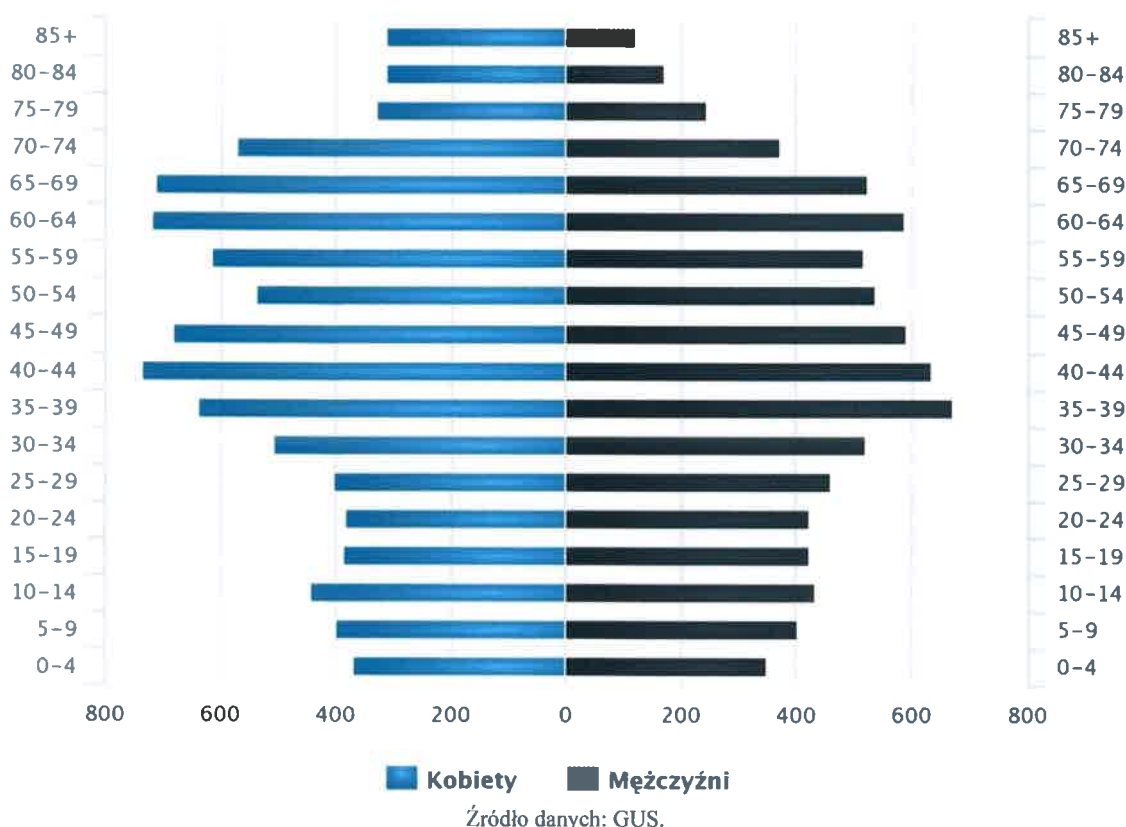
Dane Urzędu Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna.

Analizując dane demograficzne, można stwierdzić, iż w latach 2017-2019 ogólna liczba mieszkańców gminy zmniejszała się z roku na rok. Jeśli chodzi o poszczególne grupy wiekowe, to warto zauważyć, że w rozpatrywanym okresie spadek liczebności gminy był zauważalny w grupie osób w wieku przedprodukcyjnym i w wieku produkcyjnym, przy jednoczesnym wzroście udziału w populacji najstarszych mieszkańców gminy.

W analizowanym okresie liczba urodzeń w gminie wahała się, podobnie jak liczba zgonów. W latach 2017-2019 liczba zgonów przewyższała liczbę urodzeń, przyrost naturalny wyrażał się więc liczbą ujemną. W rozpatrywanym okresie migracje odbywały się głównie w ruchu wewnętrznym. Saldo migracji w latach 2017-2019 było stale ujemne, najniższy

poziom osiągnął w 2018 r. Wykres poniżej prezentuje piramidę wieku mieszkańców gminy w roku 2019.

Wykres 1. Piramida wieku mieszkańców gminy w 2019 r.

2.2.3. INFRASTRUKTURA MIESZKANIOWA

W 2019 r. gmina Konstancin-Jeziorna posiadała w swoich zasobach 598 mieszkań komunalnych o łącznej powierzchni 23 758 m², w których zamieszkiwały 1 254 osoby. Gmina dysponowała też 71 mieszkaniami socjalnymi o łącznej powierzchni 2 061 m², w których zamieszkiwały 164 osoby. Dane szczegółowe dotyczące sytuacji mieszkaniowej w gminie Konstancin-Jeziorna w latach 2017-2019 zawiera poniższa tabela.

Tabela 4. Zasoby mieszkaniowe będące w posiadaniu gminy w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba mieszkań komunalnych	684	680	598
liczba osób mieszkających w mieszkaniach komunalnych	1 648	1 592	1 254
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych (w m ²)	26 305	26 240	23 758
liczba mieszkań socjalnych	54	58	71
liczba osób mieszkających w mieszkaniach socjalnych	130	134	164
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań socjalnych (w m ²)	1 545	1 610	2 061

Dane Urzędu Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna.

Według danych GUS w 2019 roku w gminie Konstancin-Jeziorna oddano do użytku 106 mieszkań. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 4,29 nowych lokali. Całkowite zasoby mieszkaniowe w gminie Konstancin-Jeziorna to 10 268 nieruchomości. Na każdych 1000 mieszkańców przypada zatem 415 mieszkań. Jest to wartość porównywalna do wartości dla województwa mazowieckiego oraz większa od średniej dla całej Polski.

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, świadczona jest pomoc pieniężna zwana dodatkiem mieszkaniowym. W gminie Konstancin-Jeziorna tej formy wsparcia udziela Ośrodek Pomocy Społecznej, a dane dotyczące liczby dodatków i ich łącznej wartości prezentuje tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 5. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba rodzin, którym decyzją przyznano dodatek mieszkaniowy	114	111	104
liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych	172	167	159
wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)	212 011,98	207 484,09	225 242,96

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

W latach 2017-2019 zmniejszała się liczba rodzin, którym decyzją administracyjną przyznano dodatek mieszkaniowy oraz liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych, wahaniom ulegała natomiast wartość wypłaconych dodatków.

2.2.4. SYTUACJA NA RYNKU PRACY

Według danych GUS w gminie Konstancin-Jeziorna na 1000 mieszkańców pracują 203 osoby. 57,1% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 42,9% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w gminie Konstancin-Jeziorna wynosiło w 2019 roku 3,5% (3,1% wśród kobiet i 4,0% wśród mężczyzn). W 2018 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Konstancin-Jeziorna wynosiło 4 739,75 PLN, co odpowiada 98% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Konstancin-Jeziorna 1 528 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 1 372 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -156. 10,3% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Konstancin-Jeziorna pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 25% w przemyśle i budownictwie, a 35,2% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 3,5% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Sytuacja na rynku pracy w gminie Konstancin-Jeziorna na przestrzeni ostatnich lat ulegała poprawie; spadała liczba osób pozostających bez pracy, zmniejszał się także udział bezrobotnych w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym. W analizowanym okresie większość ogółu osób bezrobotnych stanowili mężczyźni. Dane w tym zakresie zawiera tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 6. Stan bezrobocia w gminie w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba bezrobotnych w gminie	555	513	418
udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	3,9%	3,6%	3,0%
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	249	225	171
udział kobiet w liczbie bezrobotnych	44,9%	43,8%	40,9%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Piasecznie.

2.3. ZASOBY WSPIERAJĄCE RODZINĘ I DZIECKO

2.3.1. JEDNOSTKI WSPARCIA Z TERENU GMINY

Pomoc społeczną rodzinie i dziecku w gminie świadczy Ośrodek Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie. Jednostka ta realizuje zadania wynikające m.in. z takich aktów prawnych, jak: ustawa o pomocy społecznej, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o świadczeniach rodzinnych, ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawa o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, ustawa o Karcie Dużej Rodziny.

W 2019 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie do realizacji swoich zadań zatrudniał 45 pracowników.

Ośrodek Pomocy Społecznej na świadczenia z pomocy społecznej w gminie w latach 2017-2019 przeznaczył środki finansowe, które przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom gminy w latach 2017-2019

wielkość wydatków (w zł)	2017	2018	2019
ogółem	30 514 803,29	33 240 899,49	33 756 551,16
w tym na świadczenia pomocy społecznej	6 121 630,80	7 009 081,59	7 366 297,94
w tym na świadczenia rodzinne	24 393 172,49	26 231 817,90	26 390 253,22
na zadania własne gminy	6 298 673,32	7 379 171,49	7 896 798,43
na zadania zlecone gminie	18 077 413,26	18 842 043,41	25 859 752,63

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

Wartość środków finansowych przeznaczanych przez gminę na pomoc mieszkańcom systematycznie wzrastała w analizowanym okresie, co wiąże się z wprowadzeniem świadczenia wychowawczego i innych programów pomocowych.

Poniżej zamieszczono dane liczbowe dotyczące beneficjentów objętych przez OPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej w latach 2017-2019.

Tabela 8. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	660	674	684
liczba rodzin	660	674	684
liczba osób w rodzinach	1 224	1 251	1 268
udział liczby osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w ogóle ludności gminy	5,1%	5,2%	5,3%

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2017-2019 z roku na rok się zwiększała (z 1 224 w 2017 r. do 1 268 w 2019 r.). Analogicznie wyglądała sytuacja, jeśli chodzi o udział beneficjentów systemu w ogóle ludności gminy (z 5,1% w 2017 r. do 5,3% w 2019 r.). Szczegółowe dane liczbowe dotyczące powodów przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2017-2019 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2017-2019

powód przyznania pomocy	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
ubóstwo	212	210	188	368	365	342
bezdomność	22	19	17	27	19	17
potrzeba ochrony macierzyństwa	34	50	36	152	205	143
bezrobocie	152	147	144	335	315	311
niepełnosprawność	139	137	126	197	188	171
długotrwała lub ciężka choroba	262	257	230	394	408	343
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	96	118	107	323	342	336
w tym rodziny niepełne	58	62	53	159	163	148
w tym rodziny wielodzietne	26	10	14	143	78	74
przemoc w rodzinie	7	7	4	21	17	15
alkoholizm	39	41	25	55	63	39
narkomania	3	4	4	5	7	10
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	9	7	7	14	8	8
zdarzenie losowe	2	3	1	3	6	2
trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	2	2	1	9	9	5

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

W latach 2017-2019 najczęstszymi przyczynami przyznawania pomocy społecznej w gminie były: ubóstwo, bezrobocie i długotrwała lub ciężka choroba. Znaczącymi były także pod tym względem niepełnosprawność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Dane dotyczące form wsparcia udzielonego mieszkańcom gminy w latach 2017-2019 przedstawia kolejna tabela.

Tabela 10. Rodzaje wsparcia udzielanego przez OPS w Konstancinie-Jeziornie w latach 2017-2019

formy pomocy	liczba osób, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenie			liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
pieniężna	387	516	442	378	505	441	649	816	715
rzeczowa	482	640	449	372	542	298	974	1 021	741
praca socjalna	X	X	X	660	674	670	1 224	1 251	1 237
poradnictwo specjalistyczne	X	X	X	3	2	4	3	3	6
schronienie	7	7	7	7	7	7	8	7	7
usługi opiekuńcze	94	106	117	91	96	107	101	120	126
specjalistyczne usługi opiekuńcze	4	6	6	4	6	5	16	24	19
odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	50	47	46	X	X	X	X	X	X

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

W latach 2017-2019 najważniejszą formę wsparcia udzielaną mieszkańcom gminy stanowiła praca socjalna. Polegała ona m.in. na udzielaniu informacji, wskazówek i pomocy przy rozwiązywaniu trudnych spraw życiowych, świadczeniu poradnictwa oraz współpracy z innymi podmiotami pomocy społecznej. Znaczącymi formami pomocy były pomoc rzeczowa i pieniężna. Należy przy tym zauważyć, że w analizowanym okresie ulegała wahaniom liczba osób, rodzin i osób w rodzinach objętych tymi formami pomocy.

Z pomocy w postaci ciepłego posiłku przyznawanego w ramach rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020” skorzystało odpowiednio osób (dorosłych i dzieci): w 2017 r. – 287, w 2018 r. – 272, natomiast w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023”, który zastąpił poprzednio realizowany program, skorzystało w 2019 r. 289 osób (dorosłych i dzieci).

Na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci wypłacane są również świadczenia wychowawcze. Ich celem jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Od 1.04.2016 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Konstancinie-

Jeziornie realizował Program Rodzina 500+. Wydatki na realizację świadczeń wychowawczych (Rodzina 500+) w 2019 r. wyniosły 2 229 813 zł., a ustalone prawo do tego świadczenia miało 2 710 rodzin.

Szczególną formą wsparcia jest wypłacane na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży świadczenie „Za życiem”. Z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznaje się na to dziecko jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000 zł. Świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. W analizowanym okresie w gminie Konstancin-Jeziorna przyznano 1 takie świadczenie w 2018 r. i 1 w 2019 r.

W 2019 r. OPS w Konstancinie-Jeziornie wypłacał świadczenie „Dobry start” ustanowione Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” z dnia 30 maja 2018 roku (Dz. U. z 2018 r., poz. 1061). Świadczenie w wysokości 300 zł, bez względu na dochody, otrzymują rodziny na każde dziecko uczące się w szkole. Świadczenie „Dobry start” trafiło do 2 115 rodzin i objęło łącznie 3 019 dzieci, a wartość wypłaconych świadczeń wyniosła 905 700 zł.

Szczególną formą pomocy jest Karta Dużej Rodziny. Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci: w wieku do 18. roku życia; w wieku do 25. roku życia w przypadku, gdy dziecko się uczy; bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Od 1 stycznia 2019 r. prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje również wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci. Dane na temat Karty Dużej Rodziny w gminie Konstancin-Jeziorna zawiera tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 11. Karta Dużej Rodziny w gminie w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba wydanych kart	253	211	370
liczba rodzin objętych wsparciem	45	39	122
liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem	133	124	164

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

W latach 2017-2019 liczba rodzin objętych opieką OPS znacząco wzrastała, z 687 w 2017 r. do 935 w 2019 r. Zwiększyła się również liczba nowych rodzin objętych opieką Ośrodka. Nieznacznie zmniejszyła się liczba rodzin z dziećmi. Dane w tym zakresie prezentuje poniższa tabela.

Tabela 12. Rodziny objęte opieką Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba rodzin objętych opieką	687	865	935
w tym nowych w danym roku rodzin objętych opieką ośrodka	230	236	249
liczb rodzin z dziećmi objętych opieką ośrodka	188	188	181
w tym nowych w danym roku rodzin z dziećmi objętych opieką ośrodka	61	61	52
liczba rodzin z dziećmi, w których zidentyfikowano trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	55	32	39
w tym nowych w danym roku rodzin z dziećmi, w których zidentyfikowano trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	44	26	33

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

W analizowanym okresie wahała się liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej, co znajdowało przełożenie na koszty ponoszone przez gminę z tytułu pieczy zastępczej. Na terenie gminy funkcjonowało w latach 2017-2019 16 rodzin zastępczych. Dane w tym zakresie prezentuje poniższa tabela.

Tabela 13. Piecza zastępcza w gminie w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba dzieci w pieczy zastępczej, za które gmina ponosiła odpłatność	45	50	46
koszty ponoszone przez gminę z tytułu pieczy zastępczej (w zł)	196 809	344 918	72 108
liczba rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie gminy	16	16	16
w tym rodzin zastępczych pełniących obowiązki pogotowia rodzinnego	0	0	0
wielkość wydatkowanych środków na potrzeby rodzin zastępczych (w zł)	22 984,52	38 876,23	72 107,59

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej mogą – zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny

i systemie pieczy zastępczej – otrzymać wsparcie od gminy w postaci asystenta rodziny. Wsparcie asystenta rodziny kierowane jest w szczególności do:

- rodzin, których dzieci przebywają obecnie w pieczy zastępczej, natomiast istnieje szansa ich powrotu do rodziny biologicznej,
- rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej,
- rodzin, u których występują okresowe trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

W 2019 r. w OPS zatrudniano na umowę o pracę 3 asystentów rodziny. Objętych pomocą było 30 rodzin, w których było 55 dzieci. Dane w tym zakresie prezentuje poniższa tabela.

Tabela 14. Asystenci rodziny w gminie w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba asystentów rodziny	2	3	3
liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	29	32	30
liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	52	38	55

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

W związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2017 r. ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” do kręgu odbiorców usług asystenta rodziny doszły także kobiety w ciąży, ich rodziny oraz rodziny z dzieckiem posiadającym zaświadczenie o zdiagnozowanym ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Pomoc tym osobom i rodzinom polega m.in. na koordynowaniu poradnictwa i wsparcia możliwego do uzyskania ze strony różnych instytucji.

W ramach szeroko rozumianej pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej przyznawał mieszkańcom gminy świadczenia rodzinne. Poniższe tabele prezentują informacje o wartości, rodzajach i liczbie świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2017-2019.

Tabela 15. Wartość świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
wartość przyznanych świadczeń rodzinnych (w zł)	3 753 700,17	4 121 322,26	4 439 503,62
liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie rodzinne	805	904	762

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

Tabela 16. Rodzaj świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2017-2019

rodzaj świadczenia	liczba przyznanych świadczeń		
	2017	2018	2019

zasiłek rodzinny	6 780	7 527	6 780
dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	42	38	23
dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	351	298	242
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka	381	419	409
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	441	502	499
dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	569	656	617
dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	656	590	608
dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 049	1 074	1 039
zasiłek pielęgnacyjny	4 278	4 405	4 706
świadczenie pielęgnacyjne	724	890	985
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	114	100	72
świadczenie rodzicielskie	425	349	350
zasiłek dla opiekuna	48	44	25
specjalny zasiłek opiekuńczy	51	65	42
razem	15 858	16 892	16 355

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

W latach 2017-2019 wartość wydatków przeznaczonych na realizację świadczeń rodzinnych z każdym rokiem rosła (3 753 700,17 zł w 2017 r. do 4 439 503,62 zł w 2019 r.). Najczęstszą formą wsparcia w tym zakresie był zasiłek rodzinny, który służy częściowemu pokryciu wydatków na utrzymanie dziecka. Liczba przyznanych tego typu świadczeń ulegała wahaniom (6 780 w 2017 r., 7 527 w 2018 r. i 6 780 w 2019 r.).

Ważną formą wsparcia udzielaną mieszkańcom gminy przez Ośrodek Pomocy Społecznej były świadczenia alimentacyjne. Ta pomoc finansowa świadczona jest zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Tabela 17. Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	90	82	71
liczba przyznanych świadczeń	1 196	1 058	972

wielkość wydatków na świadczenia (zł)	520 005	457 590	426 720
---------------------------------------	---------	---------	---------

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornie.

Wartość wydatków na realizację świadczeń alimentacyjnych, które w latach 2017-2019 Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacał mieszkańcom gminy, z roku na rok malała (520 005 zł w 2017 r. do 426 720 zł w 2019 r.), zmniejszała się także liczba przyznanych świadczeń w trakcie rozpatrywanego okresu.

Pomoc osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie świadczy **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**. Kolejna tabela przedstawia dane dotyczące środków finansowych przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie w gminie Konstancin-Jeziorna w latach 2017-2019.

Tabela 18. Środki finansowe (w zł) przeznaczone na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień w gminie w latach 2017-2019

przeznaczenie	wielkość wydatków (w zł)		
	2017	2018	2019
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych	510 000	510 000	530 000
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów narkomanii	100 000	100 000	100 000
na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	15806,49	15000,00	15964,20
razem	625806,49	625 000	645964,20

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Konstancinie-Jeziornie.

W latach 2017-2019 środki finansowe wydatkowane w gminie na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień rosły, najwyższy poziom osiągając w 2019 r. – 645 964,20 zł. Wzrastały także kwoty przeznaczane na walkę z alkoholizmem zaś kwoty przeznaczane na przeciwdziałanie narkomanii w ciągu rozpatrywanego okresu utrzymywały się na tym samym poziomie. W analizowanym okresie wahały się nakłady środków na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

W ramach podejmowanych działań GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu oraz występowała do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. Dane w tym zakresie przedstawia tabela poniżej.

Tabela 19. Działalność GKRPA w latach 2017-2019 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie

zakres danych	2017	2018	2019
liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu	45	37	35
liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	7	11	13

Jeśli chodzi o działalność w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, to w analizowanym okresie GKRPA kontaktowała się z 1 osobą dotkniętą tym problemem w 2017 r. oraz z 2 osobami w latach 2018-2019.

Istotną rolę w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie w gminie pełni **Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie**. Celem jego działania jest koordynowanie systemu przeciwdziałania przemocy domowej na najniższym szczeblu samorządu terytorialnego – w obszarze gminy.

W ujawnionych przypadkach stosowania przemocy w rodzinie lub uzasadnionego podejrzenia, że w danej rodzinie dochodzi do przemocy, wdrażana i prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty”. Obejmuje ona ogół czynności podejmowanych przez przedstawicieli OPS-u, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, GKRPA i organizacji pozarządowych, a wszystkie te działania koordynuje Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego. Procedurę kończy się po zrealizowaniu opracowanego przez grupę roboczą indywidualnego planu pomocy dla rodziny lub po ustaniu przemocy w rodzinie oraz w przypadku rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

W 2019 r. przedstawiciele Zespołu Interdyscyplinarnego wszczęli wśród rodzin z gminy 30 procedur „Niebieskie Karty” (24 sporządzonych przez Policję, 4 sporządzonych przez pracownika socjalnego i 2 przez pracowników oświaty). W związku z podjętymi działaniami członków grupy roboczej i przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego – „Niebieskie Karty” zamknięto w 46 rodzinach. Szczegółowe dane na temat działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2017-2019 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 20. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2017-2019

zakres danych	2017 r.	2018 r.	2019 r.
liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego	12	12	12
liczba spotkań ZI w ciągu roku	4	4	4
liczba spotkań grup roboczych ZI	235	223	262
liczba złożonych po raz pierwszy do ZI „Niebieskich Kart”	50	37	30
w tym sporządzonych przez Policję	34	26	24
w tym sporządzonych przez pracowników socjalnych	13	9	4
w tym sporządzonych przez pracowników oświaty	2	1	2
w tym sporządzonych przez pracowników ochrony zdrowia	1	1	0
liczba złożonych do ZI „Niebieskich Kart” w toku trwania tej	7	13	3

samej procedury			
liczba zamkniętych „Niebieskich Kart”	42	58	46
liczba spraw toczących się w ZI z lat wcześniejszych	71	79	58

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Konstancin-Jeziorna.

Osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie pomoc świadczy Ośrodek Pomocy Społecznej. Wsparcia z powodu alkoholizmu udzielono w 2019 r. 25 rodzinom (39 osobom w rodzinach). Przemoc w rodzinie była przyczyną przyznania wsparcia 4 rodzinom (15 osobom w rodzinach), a z powodu narkomanii pomocy udzielono 4 rodzinom (10 osobom w rodzinach).

W gminie Konstancin-Jeziorna jednostkami wsparcia dla osób uzależnionych lub dotkniętych przemocą w rodzinie są (obok OPS-u, GKRPA, Zespołu Interdyscyplinarnego), specjaliści zatrudnieni w **Punkcie Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień**.

Wsparcie dla dzieci z rodzin, w których występują problemy, w tym rodzin dotkniętych uzależnieniami lub przemocą w rodzinie oferują również placówki systemu oświaty. W 2019 r. gminie Konstancin-Jeziorna funkcjonowało ogółem 38 takich placówek, w tym: 4 żłobki, 25 placówek wychowania przedszkolnego (19 przedszkoli i 6 oddziałów przedszkolnych w szkołach) oraz 7 szkół podstawowych i 2 szkoły ponadpodstawowe.

Na terenie gminy działają 2 placówki wsparcia dziennego, do których uczęszcza 60 dzieci.

Zadania ochrony zdrowia w gminie realizuje 8 zakładów opieki zdrowotnej- Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej jest jednostką organizacyjną gminy, posiada 4 ośrodki zdrowia. Znajduje się również 7 niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz 2 prywatne praktyki lekarskie

Działalność kulturalną na obszarze gminy koordynuje Konstanciński Dom Kultury. Jest to nowoczesna placówka z salą widowiskową, salami konferencyjnymi, galerią, pracowniami multimedialnymi i klubokawiarnią. Odbywają się tu liczne wydarzenia kulturalne: festiwale teatralne i muzyczne, wystawy i koncerty, prowadzona jest szeroko rozumiana edukacja artystyczna adresowana zarówno do dzieci i młodzieży, jak i do starszych mieszkańców gminy Konstancin-Jeziorna.

Istotnym animatorem życia kulturalnego jest Biblioteka Publiczna w Konstancinie-Jeziornie oraz jej 4 filie: Skolimów, Grapa, Opacz i Słomczyn. Główną funkcją placówek jest zaspokajanie i rozbudzanie potrzeb czytelniczych społeczności lokalnej. Biblioteka inicjuje także przedsięwzięcia służące promocji kultury, książki i czytelnictwa.

Jeśli chodzi o propagowanie sportu i rozwój kultury fizycznej oraz zaspokajanie potrzeb mieszkańców w tym zakresie, to realizację tych zadań koordynuje Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Konstancinie. Mieszkańcy mają do dyspozycji hale sportowe, boisko wielofunkcyjne, boiska do siatkówki plażowej, szkolne obiekty sportowe, ścieżkę edukacyjno-sprawnościową im. T. Hopfera. W Konstancinie działa od lat Szkoła Piłkarska R. Koseckiego, funkcjonują kluby sportowe, centra gimnastyczne, siłownie, szkoły sztuk walki, studio tańca.

Propagowaniem kultury fizycznej w gminie zajmują się również działające na jej terenie kluby sportowe i stowarzyszenia. Należą do nich m.in.: KS Konstancin, UKS „Zryw”, UKS „Cirkus”, KS „Laura”, Muks Kosa Konstancin, KS Stowarzyszenie Piłki Siatkowej, Konstancin-Jeziorna oraz Integracyjny Klub Sportowy Konstancin.

Na terenie gminy Konstancin-Jeziorna funkcjonuje 19 organizacji pozarządowych, które zajmują się m.in. promowaniem tradycji regionu, krzewieniem kultury i sportu, integracją środowisk lokalnych. Samorząd w oparciu o akt prawa miejscowego podejmuje z nimi współpracę, która przybiera formę zlecenia organizacjom realizacji zadań własnych, dofinansowywania działalności statutowej, wsparcia rzeczowego i lokalowego oraz doradztwa i konsultacji.

Na terenie gminy funkcjonuje 5 parafii Kościoła rzymskokatolickiego, Ewangelicki Ośrodek Diakonii „Tabita”, zbór twój dom Kościoła Zielonoświątkowego.

2.3.2. JEDNOSTKI WSPARCIA SPOZA GMINY

Mieszkańcy gminy Konstancin-Jeziorna korzystali również z oferty jednostek wsparcia działających poza gminą. Poniższa tabela przedstawia dane o działalności PCPR-u w Piasecznie w odniesieniu do ludności gminy w zakresie pieczy zastępczej.

Tabela 21. Działalność PCPR-u w odniesieniu do mieszkańców gminy Konstancin-Jeziorna w zakresie pieczy zastępczej w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba dzieci z gminy zgłoszonych do adopcji	1	0	2
liczba dzieci z gminy adoptowanych	0	0	0
liczba dzieci z gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych	8	6	2
liczba dzieci z gminy umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	11	1	4
liczba dzieci z gminy przebywających w rodzinach zastępczych	23	27	26
liczba dzieci z gminy przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	22	23	20
liczba rodzin zastępczych, które objęły opieką dzieci z gminy	7	3	3
liczba usamodzielnionych dzieci z gminy	12	10	9
liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych	0	3	9

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Piasecznie w roku szkolnym 2018/2019 udzieliła indywidualnego wsparcia 3 uczniom z terenu gminy. Uczniowie i ich rodziny zostali objęci wsparciem w formie psychoterapii indywidualnej, rodzinnej oraz psychoedukacji.

Mieszkańcy gminy korzystali także ze wsparcia Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Piasecznie, wydającego orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (z uwzględnieniem orzeczonego stopnia niepełnosprawności) oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Piasecznie.

3. PROJEKTOWANE DZIAŁANIA PROGRAMOWE

Problemy rodzin i dzieci jakie występują na terenie gminy, opartej na analizie źródeł zastanych, pozwoliły na opracowanie założeń Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Konstancin-Jeziorna na lata 2021-2023. Zostały one przedstawione w formie celu głównego, celów operacyjnych i kierunków działań, których realizacja powinna przyczynić się do zminimalizowania problemów dotyczących rodzin i dzieci w gminie występujących obecnie, jak i mogących wystąpić w najbliższych latach.

3.1. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Cel główny, wyznaczony w Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Gminie Konstancin-Jeziorna na lata 2021-2023 jest następujący:

**Poprawa kondycji i jakości życia rodzin
zamieszkujących w gminie Konstancin-Jeziorna.**

3.2. CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA

CEL OPERACYJNY 1.: PODNOSZENIE JAKOŚCI I EFEKTYWNOŚCI USŁUG ŚWIADCZONYCH NA RZECZ WSPIERANIA RODZINY.				
Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Monitorowanie warunków życia, potrzeb i dysfunkcji rodzin zamieszkujących w gminie.	2021-2023	UMiG RM OPS GKRPA ZI PKPiRPU placówki oświatowe Policja placówki ochrony zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin korzystających z pomocy z uwzględnieniem przyczyn - liczba rodzin objętych pracą socjalną - liczba rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym, terapią i mediacją 	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie liczby rodzin wymagających wsparcia poprzez odpowiednio wczesne zapobieganie pojawiającym się problemom - poprawa sytuacji rodzin
Aktywizacja społeczna i zawodowa członków rodzin dotkniętych bezrobociem.	2021-2023	UMiG RM OPS PUP NGOs	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób bezrobotnych w gminie, - liczba mieszkańców gminy objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia 	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie poziomu bezrobocia w gminie - poprawa funkcjonowania rodzin w sferze socjalno-bytowej
Udzielanie wsparcia finansowego rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej oraz w postaci świadczeń rzeczowych.	2021-2023	OPS NGOs	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, - liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa bezpieczeństwa socjalnego rodzin

			i alimentacyjnych	
Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich oraz zapewnienie im dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.	2021-2023	UMiG RM OPS placówki oświatowe placówki kultury placówki wsparcia dziennego NGOs	<ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem, - liczba i rodzaj podjętych działań 	<ul style="list-style-type: none"> - wyrównywanie szans edukacyjnych - przeciwdziałanie marginalizacji dzieci z rodzin ubogich
Zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego (w tym psychologicznego i prawnego), terapii rodzinnej i mediacji dla członków rodzin wymagających wsparcia.	2021-2023	OPS GKRPA PKPiRPU PCPR NGOs Kościoły	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób i rodzin objętych wsparciem, - liczba udzielonych porad z uwzględnieniem ich charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa funkcjonowania rodzin wymagających wsparcia - poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
Wspieranie osób samotnie wychowujących dzieci.	2021-2023	UMiG RM OPS placówki przedszkolne placówki oświatowe placówki kultury placówki wsparcia dziennego NGOs Kościoły	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin niepełnych na terenie gminy objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, - rodzaj podejmowanych działań mających na celu wsparcie osób samotnie wychowujących dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa bezpieczeństwa socjalnego osób samotnie wychowujących dzieci - podniesienie jakości życia i komfortu osób samotnie wychowujących dzieci - zapewnienie dzieciom wychowującym się w rodzinach niepełnych

				równych szans życiowych - przeciwdziałanie marginalizacji osób samotnie wychowujących
Wspieranie rodzin wielodzietnych.	2021-2023	UMiG RM OPS placówki przedszkolne placówki oświatowe placówki kultury placówki wsparcia dziennego NGOs Kościoły	- liczba wydanych Kart Dużej Rodziny - liczba rodzin korzystających ze wsparcia w postaci Karty Dużej Rodziny - liczba dzieci w rodzinach korzystających z Karty Dużej Rodziny	- podniesienie jakości życia i komfortu rodzin wielodzietnych - zapewnienie dzieciom wychowującym się w rodzinach wielodzietnych równych szans życiowych - przeciwdziałanie marginalizacji rodzin wielodzietnych

CEL OPERACYJNY 2.: WSPIERANIE ROZWOJU DZIECI I MŁODZIEŻY.

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Monitorowanie zapotrzebowania na opiekę przedszkolną w gminie oraz opiekę dla dzieci do lat 3.	2021-2023	UMiG RM OPS	- liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, - liczba dzieci objętych opieką w żłobku lub klubie rodzinnym	- poprawa funkcjonowania rodzin z małymi dziećmi
Wzbogacanie oferty edukacyjno-wychowawczej.	2021-2023	UMiG RM placówki oświatowe placówki kultury	- liczba i rodzaj zorganizowanych zajęć - liczba uczestników	- wyrównywanie szans edukacyjnych - podniesienie poziomu wiedzy dzieci

		placówki wsparcia dziennego		i młodzieży
Zapewnienie uczniom z niepełnosprawnościami indywidualnego wsparcia w celu umożliwienia im realizacji prawa do kształcenia.	2021-2023	UMiG RM placówki oświatowe	<ul style="list-style-type: none"> - liczba uczniów objętych nauczaniem indywidualnym - liczba godzin 	<ul style="list-style-type: none"> - wyrównywanie szans edukacyjnych - podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży
Realizowanie programów profilaktycznych, wspierających wychowanie dzieci i młodzieży.	2021-2023	placówki oświatowe GKRPA OPS PPP	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj programów profilaktycznych - liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie prawidłowych postaw życiowych - eliminowanie niekorzystnych zjawisk mających wpływ na rozwój dzieci i młodzieży
Wspieranie uczniów uzdolnionych i utalentowanych.	2021-2023	UMiG RM placówki oświatowe OPS NGOs	<ul style="list-style-type: none"> - liczba uczniów - rodzaj wsparcia (nagrody, wyróżnienia) 	<ul style="list-style-type: none"> - motywowanie do zdobywania wiedzy - wzmocnienie wizerunku lokalnej oświaty i samorządu lokalnego
Realizowanie działań artystyczno-kulturalnych oraz sportowych adresowanych do dzieci i młodzieży.	2021-2023	UMiG RM placówki oświatowe placówki kultury kluby sportowe placówki wsparcia dziennego Kościoły NGOs	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj podjętych działań - liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa atrakcyjności oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej - poszerzanie możliwości spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży - integrowanie społeczności lokalnej - stwarzanie warunków

				do rozwoju zainteresowań
Realizowanie projektów na rzecz dzieci i młodzieży współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.	2021-2023	placówki oświatowe placówki kultury placówki wsparcia dziennego kluby sportowe OPS NGOs	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj zrealizowanych projektów - liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa funkcjonowania dzieci i młodzieży w środowisku zamieszkania
Popularyzowanie idei wolontariatu wśród dzieci i młodzieży, szerzenie wśród nich postaw filantropijnych.	2021-2023	placówki oświatowe placówki kultury OPS NGOs Kościoły lokalne media	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj zrealizowanych działań - liczba wolontariuszy 	<ul style="list-style-type: none"> - wzmacnianie kompetencji społecznych - wzmacnianie solidarności społecznej - poprawa funkcjonowania osób i grup, na rzecz których podejmowany jest wolontariat

CEL OPERACYJNY 3.: POMOC RODINOM W KRYZYSIE, PRZECIWDZIAŁANIE NIEKORZYSTNYM ZJAWISKOM ZAGRAŻAJĄCYM PRAWIDŁOWEMU FUNKCJONOWANIU RODZINY.

Promowanie wzoru rodziny prawidłowo wypełniającej swoje funkcje, edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich.	2021-2023	UMiG RM OPS GKRPA placówki oświatowe placówki kultury placówki wsparcia dziennego	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj podjętych działań - liczba osób objętych działaniami 	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie kompetencji rodzinnych - zmiana pokutujących stereotypów na temat ról, jakie mają do spełnienia członkowie rodziny,
--	-----------	--	---	--

		PPP PCPR media lokalne NGOs Kościoły		- poprawa i umocnienie wizerunku rodziny
Wzmacnianie więzi rodzinnych i pokoleniowych, m.in. poprzez organizowanie pikników rodzinnych i imprez integracyjnych.	2021-2023	UMiG RM OPS placówki oświatowe placówki przedszkolne placówki kultury placówki wsparcia dziennego jednostki rekreacyjno-sportowe NGOs media lokalne Kościoły	- liczba imprez - liczba uczestników	- wzmocnienie więzi rodzinnych i społecznych - budowa dialogu międzypokoleniowego - wzmocnienie poczucia przynależności do społeczności lokalnej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym - integrowanie społeczności lokalnej
Podjęmowanie działań mających na celu przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i zapobieganie jej skutkom oraz działań interwencyjnych.	2021-2023	ZI GKRPA PKPiRPU OPS placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego Policja PCPR placówki ochrony zdrowia Kościoły	- liczba procedur Niebieska Karta - liczba osób i rodzin korzystających z pomocy z powodu przemocy w rodzinie	- zapewnienie bezpieczeństwa osobom i rodzinom dotkniętym przemocą - poprawa komfortu funkcjonowania rodzin
Podjęmowanie na terenie gminy przedsięwzięć o charakterze edukacyjno-	2021-2023	GKRPA ZI PKPiRPU	- liczba i rodzaj działań - liczba i kategoria adresatów	- ograniczanie i eliminowanie niekorzystnych zjawisk

informacyjnym na temat uzależnień oraz przestępczości i jej skutków.		OPS placówki oświatowe placówki kultury placówki wsparcia dziennego jednostki sportowo- rekreacyjne placówki ochrony zdrowia Policja PR, SR, NGOs Kościoły	i uczestników objętych działaniami	z życia społeczności lokalnej - kształtowanie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży - pożądane zmiany wrażliwości społecznej i postaw życiowych - poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin
--	--	---	------------------------------------	---

CEL OPERACYJNY 4.: ZAPEWNIENIE RODZINOM I DZIECIOM BEZPIECZEŃSTWA ZDROWOTNEGO I PUBLICZNEGO.

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Promowanie wśród rodzin, dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia.	2021-2023	UMiG RM placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego jednostki sportowo- rekreacyjne placówki kultury placówki wsparcia dziennego OPS placówki ochrony zdrowia PPP PSSE NGOs Kościoły	- liczba i rodzaj podjętych działań - liczba uczestników	- podwyższenie poziomu świadomości o wpływie stylu życia na stan zdrowia - poprawa kondycji zdrowotnej dzieci i młodzieży

Przeprowadzanie badań stanu zdrowia dzieci i młodzieży.	2021-2023	UMiG RM placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego placówki ochrony zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zorganizowanych badań - liczba dzieci i młodzieży objętych badaniami stanu zdrowia 	<ul style="list-style-type: none"> - możliwość szybszego reagowania na zagrożenie mające wpływ na stan zdrowia - poprawa kondycji zdrowotnej dzieci i młodzieży
Organizowanie bezpłatnych badań dla mieszkańców gminy.	2021-2023	UMiG RM placówki ochrony zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj zorganizowanych badań - liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> - możliwość szybszego reagowania na zagrożenia mające wpływ na stan zdrowia - poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców
Realizowanie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie problematyki uzależnień, przemocy w rodzinie oraz przestępczości.	2021-2023	placówki oświatowe GKRPA ZI OPS Policja, PR, SR PPP	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zajęć - liczba uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> - podwyższenie świadomości dzieci i młodzieży na temat wpływu uzależnień na zdrowie i życie człowieka - poszerzenie wiedzy o negatywnym wpływie przestępczości na życie społeczne - budzenie wrażliwości na kwestie agresji i przemocy - uczenie umiejętności zachowań w sytuacjach kryzysowych - budowa pozytywnych

				wzorców zachowań w grupie rówieśniczej i w otoczeniu rodzinnym
Podejmowanie działań edukacyjno-informacyjnych wśród rodziców w celu zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży oraz przeciwdziałania patologiom.	2021-2023	placówki oświatowe Policja PR, SR Kościoły	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj podjętych działań - liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie poziomu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży - wzrost świadomości rodziców na temat zagrożeń
Współpraca z Policją w zakresie monitorowania i patrolowania obszarów gminy, w których mogą się kumulować zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży.	2021-2023	UMiG RM Policja	<ul style="list-style-type: none"> - liczba podjętych działań - liczba podjętych interwencji 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, rodzin i dzieci - eliminowanie potencjalnych zagrożeń mających wpływ na jakość życia mieszkańców gminy - wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców

CEL OPERACYJNY 5.: PODNOSZENIE KWALIFIKACJI PRACOWNIKÓW INSTYTUCJI I ORGANIZACJI WSPIERAJĄCYCH RODZINĘ I DZIECI, INTEGROWANIE I DOSKONALENIE SYSTEMU WSPARCIA RODZIN.

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
-----------	-------------------	--------------------------	-----------	---------------------

Doskonalenie wiedzy i umiejętności kadr pracujących z rodziną.	2021-2023	OPS GKRPA ZI PCPR ROPS	- liczba i rodzaj odbytych szkoleń	- podwyższenie poziomu wiedzy i kompetencji pracowników instytucjonalnej pomocy społecznej, członków ZI i GKRPA. - podwyższenie skuteczności świadczonej pomocy - poprawa funkcjonowania rodzin i dzieci objętych wsparciem
Integrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez współpracę jednostek organizacyjnych gminy, GKRPA, placówek ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych i Kościoła.	2021-2023	UMiG RM OPS GKRPA ZI placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego placówki kultury placówki wsparcia dziennego, jednostki rekreacyjno-sportowe placówki ochrony zdrowia NGOs Kościół społeczność lokalna	- liczba i rodzaj podjętych działań - liczba spotkań przedstawicieli poszczególnych podmiotów	- poprawa efektywności wsparcia rodzin i dzieci w gminie - pobudzanie aktywności społecznej - skuteczniejsze motywowanie do zmiany w rodzinach przeżywających trudności - wzrost poczucia bezpieczeństwa w rodzinach dotkniętych problemami - poprawa kondycji i jakości funkcjonowania rodzin - wzmacnianie